

Säkylän kunta
Kunnanhallitus
kirjaamo@sakyla.fi

Kokemäen kaupunki
kirjaamo@kokemaki.fi

Viite Lausuntopyyntö 19.3.2026

Aihe Kokemäki ja Säkylä, Ruotanansuon tuulivoimaosayleiskaava, lausunto

Kokemäen kaupunki ja Säkylän kunta ovat pyytäneet Satakunnan Museon lausuntoa koskien Ruotanansuon tuulivoimaosayleiskaavan luonnosta. Kaava-alue sijoittuu Kokemäen kaupungin ja Säkylän kunnan rajalle noin 10 km etäisyydelle Säkylän keskustasta pohjoiseen ja noin 3 km Kokemäen keskustasta etelään. Suunnittelualue on kokonaisuudessaan noin 1007 hehtaaria, josta noin 804 hehtaaria sijoittuu Säkylän kunnan puolelle.

Kaavahankkeen tarkoituksena on mahdollistaa enimmillään 10 tuulivoimalan rakentaminen Säkylään ja kahden tuulivoimalan rakentaminen Kokemäelle Ruotanansuon alueelle. Parhaillaan on käynnissä hankkeen ympäristövaikutusten arviointi. YVA-menettelyssä tutkitaan kahta toteuttamismahdollisuutta, VE1 (12 voimalaa, joista 2 voimalaa Kokemäelle) ja VE2 (10 voimalaa), joissa molemmissa 10 voimalaa sijoittuisi Säkylään. Osayleiskaavaluonnos perustuu laajempaan hankevaihtoehtoon. Sähkönsiirtoa varten kaavaluonnoksessa on esitetty 4 vaihtoehtoista sähkönsiirtoratkaisua. SVE1 on 110 kV:n ilmajohto koilliseen kohti Fingrid Oyj:n Kolsi-Forssa voimajohtoa ja SVE2 ilmajohto hankealueen kaakkoispuolelle Huittisten sähköasemalle. Vaihtoehdossa SVE3a on 110 kV:n maakaapeli hankealueelta etelään ja SVE3b on 110 kV:n ilmajohto lounaaseen, molemmat kohti suunnitteilla olevaa Ristolan sähköasemaa. Kaavahankkeessa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä sekä arvioinnin tuloksia.

Alueella ei ole voimassa olevia asema- tai yleiskaavoja. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) hankealueen pohjoisosaan on osoitettu aluevaraus maa-ainesten ottoalueeksi. Hankealueen länsipuolella, kaava-alueen rajalla sijaitsee luonnonsuojelualue (S). Hankealueen ulkopuolella, luoteessa, sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue, *Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat*, sekä maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö,

Köyliönjärven kulttuurimaisema sekä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö *Köyliönsaaren Vanhakartanon ja kirkon historiallinen maisema*. Hankealueen pohjois- ja koillispuolella sijaitsee niin ikään maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö *Kokemäenjoen kulttuurimaisemat*. Alueita koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Hankkeesta on järjestetty 24.11.2025 viranomaisneuvottelu, jossa Satakunnan Museo on ollut mukana.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueella sekä sähkönsiirtovaihtoehtojen reiteillä on toteutettu arkeologinen inventointi (Antti Bilund / Mikroliitti Oy 2023 sekä Antti Bilund ja Jesse Keskinen / Mikroliitti Oy 2024). Hankealueelta ei ennen inventointia tunnettu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä niitä tunnistettu selvitystyön yhteydessäkään. Sähkönsiirtoreittien läheisyydessä sijaitsee muutamia muinaisjäännöksiä ja lisäksi tunnistettiin muutamia uusia kohteita. Mikäli toteutettavaksi valitaan SVE1 tai SVE2 voimajohtoreitti, on reitin läheisyydessä sijaitseva kohde Kulmalankallion rökkiöalue (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.271010066>) tai Sarkasuon hiilimiilu (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000096522>) kuitenkin merkittävä maastoon rakentamisen ajaksi.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Samaan aikaan osayleiskaavan on vireillä hankkeen YVA-selvitys, jossa on kiitettävästi tunnistettu alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot. Myös hankkeeseen liittyvät maisemaselvitykset ja havainnekuvat on laadittu hyvin.

Osayleiskaavan kaavaselostuksen sekä hankkeen YVA-selostuksen mukaan vaikutukset useisiin valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin sekä valtakunnallisesti merkittäviin maisema-alueisiin on arvioitu kokonaisuutena *suureksi kielteiseksi*. Kaavaselostuksessa mainitaan, että esimerkiksi voimaloiden vähentämisellä ei ole keskeistä vaikutusta maisemavaikutuksiin kaukonäkyvässä.

Hankkeessa kolme tuulivoimalaa sijoittuisi VE1: osalta Kokemäen puolelle, VE2:n osalta alueelle ei sijoitettaisi tuulivoimaloita. Kaavaselostuksessa todetaan, että ”voimaloiden sijoittelu vaikuttaa hahmottumiseen maisemassa, mutta tekniset seikat määräävät sijainnit, eikä muutaman sadan metrin siirroilla ole suurta vaikutusta. Voimalat näkyvät kaikista suunnista, ja ryhmä hahmottuu aina jostain suunnasta yhtenäisempänä tai rikkonaisempänä.”

Maakunnallisesti merkittävälle Kokemäenjoen kulttuurimaisemat -alueelle hankkeella tulisi vaikutusten arvioinnin mukaan olemaan suuri kielteinen vaikutus. Pyhän Henrikin saarnahuoneelle ja sen historialliseen ympäristöön sekä peltoaukeille hankkeella tulisi olemaan suuri kielteinen ja kohtalainen kielteinen vaikutus. Myös asutusmaisemassa avoimiin ja puoliavoimiin asutusmaisemiin tulisi olemaan kielteinen vaikutus.

Erityisen merkittäviä ja laaja-alaisia vaikutuksia kohdistuu valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen, Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemiin sekä maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön Köyliönjärven kulttuurimaisemaan. Köyliönjärvi on Satakunnan ainoa kansallismaisema ja kuuluu valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen. Lisäksi alueeseen sisältyy valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009). Kansallismaisemat ovat ympäristöministeriön vuonna 1994 nimeämiä Suomen kansallista identiteettiä ilmentäviä alueita, joihin tiivistyvät maan keskeiset maisemalliset ja kulttuurihistorialliset erityispiirteet.

Kuten Satakunnan Museo on jo hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä todennut, toteutuessaan hanke muuttaisi merkittävästi Köyliönjärven kansallismaiseman ominaispiirteitä sekä aiheuttaisi olennaisia haitallisia vaikutuksia valtakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen ja rakennettuun kulttuuriympäristöön. Vaikutusten luonne ja merkittävyys huomioon ottaen ei voida katsoa, että voimaloiden määrän vähentäminen poistaisi tai olennaisesti lieventäisi hankkeen keskeisiä kielteisiä

vaikutuksia. Satakunnan Museo on lisäksi todennut, että vastaavassa asemassa olevien kansallismaisemien, kuten Kolin, ympäristössä tuulivoimarakentamista on rajoitettu huomattavasti laajalta alueelta maisema- ja kulttuuriarvojen turvaamiseksi. Kaava-aluetta ei ole myöskään osoitettu tuulivoiman tuotantoalueeksi vuonna 2022 toteutetussa maakunnallisessa tuulivoimaselvityksessä. Satakunnan Museo pitää valitettavana, että kaavaluonnos on asetettu nähtäväksi ennen kuin YVA-yhteisviranomaisen perusteltu päätös on käytettävissä.

Edellä esitetyn lisäksi on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat maisema- ja kulttuuriympäristökohteet eivät ole ainoastaan eri kaavatasoilla tunnistettuja arvokohteita, vaan ne muodostavat myös keskeisen osan alueen kuntien historiallista jatkumoa, paikallisidentiteettiä ja asukkaiden kokemuksellista ympäristöä. Näihin arvoalueisiin tiivistyy pitkän ajan kuluessa rakentunut kulttuurinen merkitys. Hankkeen toteutuessa on olemassa merkittävä riski, että nämä maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot heikentyvät pysyvästi, mikä vaarantaa myös alueen identiteettiä ja historialliseen kerroksellisuuteen liittyvät ominaispiirteet. Näiden näkökohtien huolellinen huomioon ottaminen on siten olennaista osayleiskaavan jatkovalmistelussa. Tällä hetkellä hankkeen yhteisvaikutuksilla tulisi olemaan negatiivinen vaikutus kulttuuriympäristöön, kansallismaisemaan ja asukasviihtyvyyteen.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Johanna Junnila

Lounais-Suomen Elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä